

Grundtvig-arkivet fasc.: 180.

Registreret af: GAd. / 3 195 8.

Evt. enhedens nr.: 11.

1. Titel el. kort indholdsangivelse: Et uforgribeligt Forslag om en ikke ubetimelig sammensat Vurdering [af Dagens] af Dagens offentlige Anliggender for Efter-Tiden

Antal sider: 23.

Antal blade: 79r - 90v.

Format: kvart.

(Udkast-fragment)

2. Papirsort (farve og evt. vandmærke): hvidt; intet vandmærke.

7. Ms.' første linie: Hvem der fører sine Besyv, førend han har

3. Afmærkning (I. J. N. osv.): på første læg nogle prikker, på de øvrige: i.i.n.

4. Ortografi: ...

8. Ms.' sidste linie: Sagen [mellem] som Baggesen har.

5. Andre ydre kriterier: ...

9. Tryk el. benyttelse: utrykt.

6. Indre kriterier (allusioner, citater m. m.): ...

10. Tidl. forskeres skønsmæssige datering(er): ...

11. Nr. i bibliografien: ...

12. Indholdsregist:

Begynder med en lignelse fra kortspillet, der skal bevise, at "man hellere maae brænde inde med sin Besyv end føre den for tidlig". - Baggesens ungdommelige angribere har aldrig lært spillets regler (bl. 79r). Overfor disse "tolvaars Dreng" kan en mand, "der vil spille sit Kort med Forstand ...aldrig komme til Orde, med mindre han tør sige: Solo!" (bl. 80r). Man bør "i stort Selskab aldrig lukke Munden høit op, med mindre Man har Noget at sige" - for ikke at få navn af "Gab-Flab" (bl. 80v). Der er intet andet for, "om man vil have Ørenlyd, og om man vil Ungdommens Vel", end at give den "en Ørefigen" (bl. 81r). Det er ubehageligt "som Ene-Mand" at skulle høre røsten (bl. 81v). Gr. ønsker derfor, at "den større Deel af de Ord-Førere, som have Moders-Maalet bedst i deres Magt, og det Sømmelige mest for Øie, vilde med deres Stemmers forenede Vægt, gaae i Marken mod de groveste Udsvævelser til begge Sider" (bl. 82r). Den litterære feide er ved at udarte til håndgemæng og truer med at kræve indskriden af "det haandgribelige Politie" (bl. 82v). Gr. foreslår "dem af Dannemarks æstetiske

Forfattere, af hvem jeg kunde nævne et Værk, Ingen med Føie kunde tvivle om, jo kom til Efter-Slægten, som et udmærket Ord fra vore Dage, at foreslaae dem med foreenet Røst at sige hvad de dømme om Oehlenschlägers Reise-Breve og om den Maade, hvorpaa Peer Vegener og Tylvten, med hvad dertil hører, har villet afbryde eller overdøve Baggesens Kritik over Samme" (bl. 83r). Disse "ældre" bør udgøre et råd, "et Slags Lands-Thing, hvorimod Efter-Slægten Historie...ville blive Høieste-Ret" (bl. 84v). Karakteriserer rådet som "et Oldinge-Raad, hvis Myndighed stod eller faldt med Brugen eller Misbrugen deraf" (bl. 84r). Antallet af medlemmer måtte blive "temmelig ubestemt" (bl. 84v). "Det er Mændene mellem lidt over Tredive og lidt over Treds, der saa at sige dele Bestyrelsen." "Landsdommerne" bør kåres blandt forfattere over de 45 (bl. 85r). Oehlenschläger er for impliceret til at kunne blive opmand (bl. 85v). Gr. vil ikke krænke Oehlenschlägers "lovlige Ret til at staae i Spidsen, saasnart han afskediger Cohorten (Tylvten)". I alder står Gr. ellers Oehlenschläger nærmest (bl. 86r). De ældre æstetiske forfattere har indrømmet Gr. en "ganske hæderlig Plads mellem de yngre æstetiske Forfattere, sagtens mest fordi jeg havde mine Grunde til ei at overspænde Buen, og laae dem nærmere i alle Maader...". Han tror på muligheden af at få de ældre til at fælde en upartisk dom (bl. 86v). Alle erkender Oehlenschlägers geni ("udmærkede Aands-Gaver"). Af hans gradvise "Synken" kan man "maale sig til Høiden, hvorpaa Digteren engang stod, som Genie" (bl. 87r). Når "noget Vildskab el. andet Sælsomt i Litteraturen gjorde Ustyr eller dog mærkelig deelde og forvirrede Læsernes Meninger", skulde en af "de Yngre" kunne fremdrage sagen og foreslå en kendelse og udpege "visse Værkers Forfattere blandt de Ældre", som han fandt egnet til at dømme i sagen (bl. 87v). De udpegede skulde være forpligtede til at erklære sig i sagen - "og det tydelig". De yngre skulde samle erklæringerne og offentliggøre dem samme sted, hvor han har offentliggjort sin kritik. Vægrede de udpegede sig ved at give erklæring, eller gav de utydelige eller tvetydige erklæring, skulde de ikke oftere kunne spørges (bl. 88r). Frygten for at blive "dømt" af samtidens bedste forfattere vil afholde mange fra at fremsætte forhastede eller partiske domme (bl. 88v). Det skal stå andre recensenter frit at tage sagen op fra deres synspunkter og appellere til andre kvalificerede dommere (bl. 89r). Forslaget gør det muligt "at høste de Frugter, man forgiæves ventede af Academier, der completerede sig selv...", ligesom det hindrer, at læserne går glip af "de Yngres dristige Stræben eller af de Ældres betænksomme Tvivl" (bl. 89v).

Gr. slutter med at "vove at gjøre Begyndelsen ved, til følgende Nævninger: Stærkoddens Forfatter: Pram, Danske Tilskuers Rahbek, Niels Ebbesens Forfatter: Sander, Høstgildets Thaarup, Gulddaasens Olufsen og Plauti Oversætter Guldberg at indstille en Beretning om Sagen [mellem] som Baggesen har..." (Her slutter ms.).

Datering: Ms. har tydelig sammenhæng med fasc. 180, nr. 7, der vist er et forarbejde hertil. I modereret form synes nogle af tankerne at gå igen i afhandlingen "Om Publicum og Publicums Domstol", D-V IV, p. 262-293, US III, p. 556-572, se især sidstnævnte sted p. 564-567. Hefte 3 af D-V, 1818 udkom vist i november (jf. Bibl. I, p. 161). Mss. i fasc. 180, nr. 7 og 11, er da formentlig fra oktober 1818, muligvis lidt ældre. Givet synes det, at ms. er skrevet, inden Thaarup stillede sig ved Baggesens side, en handling, der fik Gr. til at juble i "Et lidet Bidrag til Dagens Penne-Historie", som han har dateret 7. november 1818 (jf. US III, p. 633). Efter at Thaarups indlæg var fremkommet, var det jo ikke nødvendigt at af-
eske hans dom i sagen.